



TÜRKTÖB

TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ

Ocak - Mart 2023 Yıl: 13 Sayı: 43

DERGİSİ

BAŞIMIZ

SAĞ OLSUN

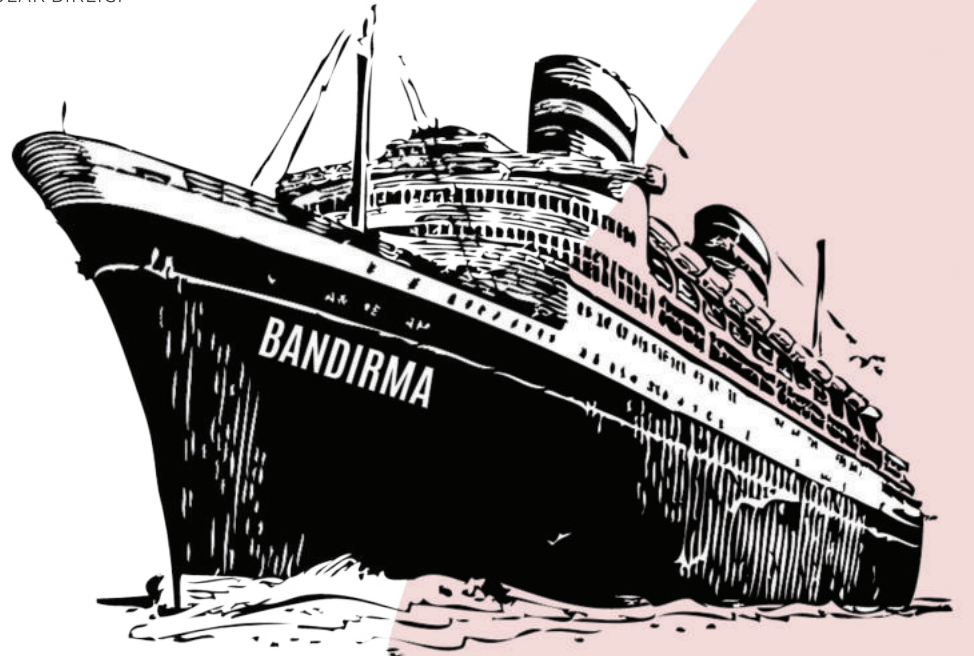
TÜRKİYE'M



**19 MAYIS
ATATÜRK'Ü ANMA,
GENÇLİK VE SPOR
BAYRAMI'MIZ
KUTLU OLSUN**



TÜRKTOB
TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ



SAVAŞ AKCAN

Türkiye Tohumcular Birliği (TÜRKTÖB) Yönetim Kurulu Başkanı

iletisim@turktob.org.tr



Tohumculuk Sektörünün Değerli Üyeleri, Biliyorum; şimdiye kadar deprem felaketi ile ilgili çok sayıda haber ve yorum izlediniz, yazı okudunuz. Kendi değerlendirmelerinizi defalarca yaptınız. Ben bilerek felaket yazdım. Çünkü doğal bir afeti felakete dönüştüren ne kadar sebep varsa hızla ortadan kaldırmamız lazım. İşe depremden sonra yaşanan olumsuzlukları kader diye tanımlayan zihinsel kodlarımızı değiştirmekle başlamalıyız.

Ardından inşaat ve yapı denetim süreçlerini yasal düzenleme ve uygulama açısından hiçbir siyasi düşünce ve pratiğin etkisine bırakmadan güçlendirmeliyiz.

Deprem sonrası arama, kurtarma ve yardım çalışmaları en az enkaz kaldırma hızımız kadar olmalı.

Biz Türkiye Tohumcular Birliği ve alt birliklerimiz olarak nakdi ve aynı yardımlarımızı ilgili kamu kurumlarımız aracılığı ile bütçemizi zorlayarak gerçekleştirdik. Depremden hemen sonra tüm üyelerimiz ile iletişim kurarak taleplerini dinledik. Bölgeye ziyaretler gerçekleştirdik. Ayrıca tohum, fide ve fidan temini konusunda gelen taleplerin de tamamını karşıladık.

Afetlerin felakete dönüşmeyeceği bir Türkiye için bundan sonra da elimizden ne gelirse yapmaya gayret göstereceğiz.

Depremde, alt birliklerimize yönetici olarak emek veren ve üye olan çok değerli arkadaşlarımızı yitirdik. Vefat eden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralı olarak kurtulan ve tedavileri devam eden vatandaşlarımıza acil şifa, yakınlarına sabır diliyoruz. Tüm milletimizin başı sağ olsun.

Bir yandan depremin yarattığı yıkımın etkilerini azaltmak için uğraş verirken diğer yandan çiftçimiz ve sektörümüz için yaptığımız çalışmaları sürdürdük. Dönem içinde bu çalışmalarımızın başına bu yıl 14'üncüsünü kutladığımız 11 Mayıs Bitki Islahçılarını Gününü koymalıyız.

Biz millî tarımsal üretim değerlerimizin korunmasını ve güçlendirilmesini, ülkemizin refahı ve egemenliği için vazgeçilmez hatta ilk şart olarak görüyoruz. Bu nedenle tarımın en önemli unsuru olan tohumun kendisinin de tamamen bizim olması çok önemli ve gerekli.

Bizim demek; gen kaynağı da, ıslahçısı da, üretim süreçleri de, sanayicisi de ve tüm kullanım hakları da Türkiye'nin olmasıdır. İşte bu gerekliliği sağlayabilmek için bitki ıslahı çalışmalarını desteklemek, yeni ıslahçılar yetiştirmek, ıslahçı adaylarını teşvik etmek ve konuyu her zaman tarım ve ülke gündeminde tutmak zorundayız. 11 Mayıs Bitki Islahçılarını Gününün de en büyük amacı budur. Bitki Islahçılarını Alt Birliğimiz, bu yıl bize ev sahipliği yapan Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi, değerli akademisyenlerimiz, genç ıslahçılarımız ve ıslahçı adaylarımız başta olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Tarım ve tohumculuk sektörümüz için ihracatın artışı son derece gereklidir. Sektörümüzü yakından takip edenler bilirler; tohumda da, tüm tohumculuk sektöründe de ihracatımız ithalatı geçmiştir. Bu başarının devamı için Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü (TEPGE) ile iş birliğinde yürüttüğümüz "Tohumculuk Sektörünün Dış Ticaretteki Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Projesi"ne tüm alt birliklerimizle birlikte devam ediyoruz. Bu projenin somut sonuçlarının sizlerle gururla paylaşılacak politika ve veriler olacağına eminim.

Ayrıca Uluslararası Yeni Bitki Çeşitlerini Koruma Birliği (UPOV) Sebze Teknik Çalışma Grubu Toplantısı, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Birliğimizin ortak organizasyonu Antalya'da düzenlendi. Hem teknik talimatların güncellenmesi hem de sektörümüzü ve Birliğimizi tanıtmak adına çok başarılı bir organizasyon oldu. Emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

Tüm bunların yanı sıra sektörümüzü ve birliklerimizi yerel, ulusal ve uluslararası tüm organizasyonlarda temsil etme gayretimiz devam etti. Bu çabalarımızın haberlerini dergimizden okuyabilirsiniz.

19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramımızı, mübarek Kurban Bayramımızı ve Cumhuriyetimizin 100. yılını kutluyorum. Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, aziz şehitlerimizi rahmet ve saygıyla anıyor, gazilerimizin ellerinden öpüyorum.



TÜRKTOB
TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ

TÜRKTOB TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ DERGİSİ

İMTİYAZ SAHİBİ

Türkiye Tohumcular Birliği Adına
Savaş AKCAN

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mustafa YILDIRIM

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Muhteşem TORUN

HABER MÜDÜRÜ

Umut ÖZDİL

YAYIN KURULU

Ahmet BAYANER Akdeniz Üniversitesi
Cuma AKBAY Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Erdal AĞAOĞLU Özel Sektör
Fatih SEYİS Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Gülay ÇALIŞKAN TÜRKTOB
İsmail Aydın ATASAYAR TSÜAB
Mehmet Emin ÇALIŞKAN Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Mehmet Nihat DOLAŞ TYAB
M. Burak TURGUT TODAB
Serpil ORHAN FEDAKAR FÜAB
Sinan OKUR FİDEBİRLİK
Taner AKAR Akdeniz Üniversitesi
Yusuf Haluk GÜRPINAR SÜSBİR

YÖNETİM YERİ

Türkiye Tohumcular Birliği
Ehlibeyt Mah. Tekstilciler Cad. Libra Kule, No.: 21 Kat:1
Balgat / Çankaya / ANKARA
Tel: 0 312 472 81 72 - 73 | Faks: 0 312 472 81 93
E-Posta: turktob@turktob.org.tr

DİZGİ/TASARIM

Semih TÜRKÖĞLU

BASIM YERİ

Afşar Medya Matbaacılık San. Tic. AŞ.
Adres: OSTİM OSB Mah.1424. Sok. OSTİM Mega Center No.: 8/2
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 394 39 22

BASIM TARİHİ

MAYIS 2023 | Ocak - Mart 2023 Sayısı

YAYIN TÜRÜ

Üç Ayda Bir Çıkarılan Yaygın Süreli Yayın
ISSN No. : 2146-488X
Yayın No. : 5660

Dergimiz Basın Ahlak Yasası'na uymayı taahhüt eder. Dergimizde yayımlanan reklamların ve yazıların sorumlulukları sahiplerine ait olup Birliğimizin görüşlerini yansıtmamaktadır. Dergide yayımlanan yazılar kaynak gösterilmek koşuluyla diğer yayın organlarında yayımlanabilir. Gönderilen yazılar yayımlansın, yayımlanmasın yazarına iade edilmez. Dergimiz TDK imla kurallarına uymaktadır. Dergimiz ücretsiz dağıtılır.

Dergimiz 1.000 adet basılıp dağıtılmaktadır.

İçindekiler

Başyazı Savaş AKCAN	1
Künye	2
TÜRKTOB'dan Haberler	3
Türkiye Millî Botanik Bahçesi	15
Alt Birliklerden Haberler	24
Basında TÜRKTOB	34
Tarım Sözlüğü	36

11 MAYIS BİTKİ ISLAHÇILARI GÜNÜ KUTLANDI



11 Mayıs 2023 / Samsun

11 Mayıs Bitki Islahçıları Günü, Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) Ziraat Fakültesi, Bitki Islahçıları Alt Birliği (BİSAB) ve Türkiye Tohumcular Birliği (TÜRKTÖB) organizasyonu ile "Cumhuriyetimizin 100. Yılında Yerelden Küresele Bitki Islahı" ana teması ile kutlandı.

OMÜ Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi'nde 14'üncüsü düzenlenen etkinliğe; OMÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sevim Alışır, OMÜ Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Muharrem Özcan, TÜRKTÖB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, BİSAB Yönetim Kurulu Başkanı Selami Yazar, Tohum Dağıtıcıları Alt Birliği (TODAB) Yönetim Kurulu Başkanı Aykut Hacıoğlu, Fidan Üreticileri Alt Birliği (FÜAB) Yönetim Kurulu Başkanı Hurşit Nallı,

Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği (TSÜAB) Yönetim Kurulu Başkanı Yıldırım Genç, Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü (TAGEM) Bahçe Bitkileri Araştırma Daire Başkanı Doç. Dr. Davut Keleş, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam, Tarım ve Orman Bakanlığı temsilcileri, akademisyenler, sivil toplum ve meslek örgütlerinden yöneticiler ve çok sayıda öğrenci katılım sağladı.

Programda ilk olarak bitki islahının önemi ve Türkiye'de Cumhuriyet döneminde yapılan çalışmaların yer aldığı 'Cumhuriyet'ten Günümüze Bitki Islahı' konulu video gösterimi yapıldı.

OMÜ Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Muharrem Özcan açılış konuşmasında; tarımın her zaman çok önemli bir sektör olduğunu ancak son yıllarda yaşanan krizlerle birlikte bu önemin daha da arttığını vurguladı.

Özcan, değişen çevre koşulları nedeni ile biyotik ve abiyotik stres kaynaklarıyla mücadelenin üretim maliyetlerini artırdığını, bunun tarımda sürdürülebilirliği zorlaş-



Prof. Dr. Muharrem Özcan

tirdiğini ve bu nedenle ıslah çalışmalarına büyük önem verildiğini ifade etti.

Özcan, artan dünya nüfusu ve bununla birlikte azalan ekim alanları yanında, ortaya çıkan olumsuz şartların ıslahın önemini daha fazla ortaya koyduğunu ve ıslahın tarımın olmazsa olmazı olarak görüldüğünü belirtti.

Özcan özetle şöyle devam etti: **"Artan nüfusun beslenmesi için birim alandan aldığımız verimi artırmamız gerekiyor. Ziraat mühendisleri olarak Türk tarımına ve dünya tarımına katkılar sunuyoruz. Daha fazlasını da yapmalıyız."**



BİSAB Yönetim Kurulu Başkanı Selami Yazar ise, **"Bu yıl 'Cumhuriyetimizin 100. Yılında Yerelden Küresele Bitki Islahı' konusunu seçtik. 11 Mayıs Bitki Islahçıları Günü'nü millî mücadelenin başlangıç noktası olan Samsun'da, Ondokuz Mayıs Üniversitesinde kutlamanın coşkusu yaşıyoruz. 6 Şubat tarihli depremler bu coşkumuzu azalttı ancak bitki ıslahı konusu öneminden dolayı daha çok gündemimizde yer almak zorunda."** dedi.

Yazar, özetle şöyle konuştu: **"İnsanların en önemli ihtiyaçlarından biri beslenmedir. Tarım tarihçilerine göre bitki ıslahı tarihi insanlık tarihi ile eş zamanlıdır. İlk insanlar çevrelerindeki bitkileri seçerek aslında bitki ıslahına başlamışlardır. Ülkemizde bitki ıslahı çalışmaları bilimsel temellere dayalı olarak 1925 yılında başlamıştır. Yorgun ve bitkin düşmüş bir millet bitki ıslahı alanında günümüzde dahi birçok ülkeye örnek olan 'Türk Mucizesi'ni gerçekleştirmiştir. Bundan sonraki çalışmalarımız ile gelecek nesillerin gıda güvenliğini sağlayacak ıslah çalışmaları**

larına devam etmemiz, yeni geliştirilen teknolojileri kullanarak dünya ile rekabet edebilir yapıya dönüşmemiz gerekiyor.

Son yıllarda yaşanan pandemi ve savaşlar göstermiştir ki eğer üretim yapacak bitkisel materyaliniz, tohumunuz varsa bağımsız ve özgürsünüz, aksi durumda bağımsızlıktan bahsedilemez.

Şu anda ülkemizin ihtiyacını karşılayabilecek, bitkisel üretimi gerçekleştirecek tohumluk ve çeşitlerine sahibiz.

Bitki Islahçıları Günü'nün TÜRKTOB ve alt birlikleri ile üniversitelerin iş birliğiyle kutlanmasının amacı, kamuoyunda bitki ıslahı konusunda farkındalık oluşturulması ve bitki ıslahı ile ıslahçıların önemini daha geniş kitlelere anlatılmasıdır.

Bitki ıslahı; uzun süren, yoğun emek, bilgi, teknoloji, sabır ve yüksek maliyet gerektiren bir çalışmadır. Bitki ıslahçısı, yeni teknolojileri takip eden ve tüm bu nitelikleri barındıran insandır.

Ziraat mühendisleri ve ıslahçılar, Cumhuriyet'in kurulmasından bugüne çok büyük işler başardı fakat bu başarının anlatılması konusunda yeterli başarının sağlandığı söylenemez.

Türkiye'de 2000'li yılların başında 150 bin ton olan sertifikalı tohumluk üretimi 1,3 milyon tonun üzerine çıkarıldı. Yine fide, fidan ve süs bitkileri alanında da benzer başarı yakalandı. Bu başarının devam etmesi ve artması için; bilim ve teknolojinin yakından takip edilmesi, üniversiteler, kamu araştırma enstitüleri ve özel sektörün iş birliği içinde çalışması zorunluluktur. Birlikte çalışma kültürünü edinebilirsek küresel şirketlerle rekabet edebiliriz."

BİSAB üyelerinin devletten beklentisinin, ıslah faaliyetlerinde bulunan şirketlerin altyapılarını geliştirmeleri için yeterli desteğin sağlanması olduğunu kaydeden Yazar, **"Bu amaçla BİSAB olarak Tarım ve Orman Bakanlığı ve TÜBİTAK nezdinde girişimlerde bulunuyoruz. Islah yapan özel sektör kuruluşlarının altyapı imkânlarını birlikte kullanarak çeşit geliştirilmesi de çok önemlidir.**

BİSAB olarak kurulduğumuz günden bu yana sektördeki ulusal ve uluslararası yayın açığını kapatmaya çalışıyoruz. Düzenlediğimiz kurslarla

bitki ıslahçaları yetiştiriyoruz. Bu eğitim seferberliğimizin sonucunu alıyoruz. Bizim kurslarımızda yetişen ıslahçalarımız kendi firmalarını kuruyor ve geliştirdikleri çeşitleri yurt dışına pazarlıyor. Ayrıca TÜRKTOB ile birlikte Uluslararası Bitki Islahı Kongresi düzenleyerek, alanımızdaki gelişmeleri takip ediyor, bilgi paylaşımında bulunuyoruz." dedi. Yazar, 2022 yılında vefat eden BİSAB Kurucusu ve Onursal Başkanı Dr. Vehbi Eser'i, BİSAB Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Eker'i, BİSAB Üyesi Doç. Dr. Zafer Sağel'i ve 6 Şubat tarihinde yaşanan deprem felaketi nedeniyle aramızdan ayrılan Olgunlar Tohumculuk Firması Ortağı Murat Olgun'u ve TSÜAB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ökkeş Yıldırım'ı saygı ve rahmetle andı.



TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, 11 Mayıs Bitki Islahçaları Günü'nde Mustafa Kemal Atatürk'ün Millî Mücadele'yi başlattığı Samsun'da olmaktan dolayı duyduğu mutluluğu ifade ederek sözlerine başladı. TÜRKTOB Başkanı Savaş Akcan, **"TÜRKTOB, 7 alt birlikten ve 75 bin üyeden oluşan kamu kurumu niteliğinde üst kuruluştur. Sadece tohum değil, fide, fidan, süs bitkisi üretimi ile tüm bunların ıslahı, sanayisi, dağıtımı ile büyük bir sektörü temsil ediyoruz. TÜRKTOB'un üyelerinin %90'ından fazlası özel sektör kurumlarıdır. 15 yıllık başarılı çalışmalarımızın ana etkeni, siyasetten uzak ve milli üretime gönül vermiş üyelerimiz ve organizasyonumuzdur. Biz pandemi ve Rusya-Ukrayna Savaşı olmadan da milli üretimi savunuyorduk. Haklılığımız ortaya çıktı. Bizim millî tohumdan anladığımız, kendi ıslahçalarımız tarafından yerel çeşitlerimizden geliştirilen**

çeşitlerdir. İşte bu milli tohum çeşitlerinin geliştirilmesi konusunda ülkemizdeki bitki ıslahçalarına önemli görevler düşüyor. Ülkemiz günümüzde kendine yetebilen bir üretime sahiptir. Gıda bağımsızlığına sahip olduğumuzu söyleyebiliyorsak bunda en önemli pay bitki ıslahçalarınındır. Ancak gelinen nokta yeterli değildir. Kendimize yeterliliğimizin yanında 'Türk Dünyası'nın gıda güvenliğinin sağlanmasına da katkıda bulunma hedefindeyiz." ifadelerini kullandı.

Günümüzde yanlış bilginin çok hızlı yayıldığını, doğru bilginin yayılmasında gençlere önemli görevler düştüğünü belirten Akcan, **"Türkiye tohumculuğunun dışa bağımlı olduğu söylemi çok yanlıştır. 2022 yılında tohumluk üretim hacmi 1,5 milyar dolara ulaşmıştır. 2022 yılında 232,6 milyon dolar ihracat ve 169,6 milyon dolar ithalat yapılmıştır. Bu veriler Türk tohumculuk sektörünün başarısıdır. Bu veriler ortadayken tohumculuk sektörünü dışa bağımlı olarak tanımlamak çok yanlıştır.**

İsrail'den buğday tohumu ithal edildiği bilgisi de yanlıştır. Çünkü İsrail'de buğday üretimi yoktur. Ayrıca, Türkiye'de GDO'lu tohum üretimi ve ticareti yasaktır, suçtur, 12 yıla kadar hapis cezası vardır. Biz doğru bir tanımlama olmasa da ata tohumu diye isimlendirilen yerel çeşitlerimize karşı değiliz. Olamayız da. Çünkü bitki ıslahçalarımız yeni çeşitleri geliştirirken bu yerel çeşitleri kullanıyor. Biz Türkiye Tohumcular Birliği olarak Tohumun İzinde projemizle şimdiye kadar 400'ü aşkın yerel çeşidimizi gen bankalarımıza kazandırdık." ifadelerini kullandı.



Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü Bahçe Bitkileri Araştırmaları Daire Başkanı Doç. Dr. Davut Keleş ise 11 Mayıs Bitki Is-

İlahçıları Günü'nün Cumhuriyet'in 100. yılında Samsun'da kutlanıyor olmasının çok anlamlı olduğunu söyledi. Doç. Dr. Davut Keleş, "**Tarım ve Orman Bakanlığı olarak pek çok destek veriyoruz. Araştırma geliştirme (AR-GE) faaliyetlerini çok önemsiyoruz. Türkiye Tohumcular Birliği ile bir yol haritası çizdik ve bu doğrultuda devam ediyoruz.**"

Gençlerimize en önemli tavsiyem okumalarıdır. Zihnimizi doyumak, karnımız doyumak kadar önemlidir. Alın terinin yanına akıl terini de eklemeliyiz. Okuduğumuzu uygulayarak eksiklerimizi görmek bizi mükemmelere ulaştırır. 11 Mayıs Bitki İslahçılığı Günü'nde siz genç İslahçı adaylarımıza çok büyük görevler düşüyor." şeklinde konuştu.



Açılış konuşmalarının ardından "Cumhuriyetimizin 100. Yılında Yerelden Küresele Bitki İslahı" ana temalı panele geçildi. Panelin başkanlığını OMÜ Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Muharrem Özcan yaptı. Panelde OMÜ Ziraat Fakültesi öğretim üyeleri Prof. Dr. Ahmet Balkaya, 'Sebze İslahı', Prof. Dr. İsmet Başer 'Tarla Bitki İslahı', TAGEM'den Dr. Yılmaz Boz ise 'Meyve ve Asma İslahı' konulu sunumlarını yaptı.

Panelden sonra *Genç İslahçı ve Başarılı İslahçı* ödül töreni yapıldı. *Dr. Vehbi Eser Makale Yarışması*'nın sonuçlarının açıklanması ve dereceye girenlere ödülleri verilmesinin ardından üniversitelerin ziraat fakültelerinden gelen akademisyen ve öğrencilere hediyeler takdim edildi.



DR. VEHBİ ESER MAKALE YARIŞMASI



1. Buse Orta
Akdeniz Üni. Ziraat Fakültesi
2. Emre Ayhan
Uludağ Üni. Ziraat Fakültesi
3. Ali Alpaslan
Selçuk Üni. Ziraat Fakültesi

BAŞARILI İSLAHÇI ÖDÜLÜ

Dr. Emin Dönmez

GENÇ İSLAHÇI ÖDÜLÜ

Emin Ekiz

Ziraat Yüksek Mühendisi



UPOV TEKNİK ÇALIŞMA TOPLANTISI EV SAHİPLİĞİMİZDE YAPILDI



1-5 Mayıs / Antalya

Uluslararası Yeni Bitki Çeşitlerini Koruma Birliği (UPOV) Sebze Teknik Çalışma Grubu Toplantısı, Tarım ve Orman Bakanlığı ile TÜRKTOB ortak organizasyonu ile Antalya'da düzenlendi.

Tohumculuk faaliyetlerinin temelini oluşturan çeşit tes-ciline ait teknik talimatların güncellenmesi, tohumluk

sertifikasyonuna dair yeni kuralların belirlenmesi açıs-ından çok önemli toplantıların yürütüldüğü uluslararası organizasyonda ülkemizin ve Türk tohumculuk sektö-rünün tanıtımı da yapıldı.

Toplantılara 50'si UPOV temsilcisi olmak üzere toplam 75 kişi katıldı.

TOHUMCULUK SEKTÖRÜNÜN DIŞ TİCARETTEKİ REKABET GÜCÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ ÇALIŞTAYI YAPILDI



17 Ocak 2023

TÜRKTOB ve Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Eko-nomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü (TEPGE) iş birliği ile yürütülen "Tohumculuk Sektörünün Dış Ticaretteki Re-kabet Gücünün Geliştirilmesi" projesine yönelik çalıştay, TÜRKTOB'da yapıldı.

Çalıştayda ilk olarak sektörün mevcut durumu, po-tansiyeli ve dış ticaret olanakları değerlendirildi ve TEPGE tarafından hazırlanan Sektörün Güçlü ve Zayıf Yönleri ile Fırsatlar ve Tehditler (GZFT) analizine son şekli verildi.

Daha sonra gruplar hâlinde GZFT analizi için gerekli olan puanlama ile sektörün dış ticaretteki mevcut durumu ve

sorunlarına ilişkin hazırlanan anket çalışması yapıldı.

Tüm katılımcılar ile genel bir değerlendirme yapılarak sektörün sorunları, sorunlara ilişkin çözüm önerile-ri, alınması gereken tedbirler tartışıldı ve karşılıklı fikir alışverişinde bulunuldu.

Çalıştay sonunda proje raporuna ilişkin yapılacak çalış-manın detayları konuşuldu ve planlaması yapıldı.

Çalışmaya TÜRKTOB, Fidan Üreticileri Alt Birliği (FÜAB), Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği (SÜSBİR), Tohum Sa-nayicileri ve Üreticileri Alt Birliği (TSÜAB) yöneticileri ve teknik personeli ile TEPGE Müdürü Dr. Uğur İlkdoğan ve proje ekibi katıldı.

18. AGROEXPO ULUSLARARASI TARIM VE HAYVANCILIK FUARI'NA KATILDIK



TÜRKTOB ve alt birlikleri kurumsal standı ile bu yıl 18'incisi düzenlenen AGROEXPO Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Fuarı'na katıldı. TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan ve TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selami Yazar, ziyaretçi ve katılımcılarla değerlendirmelerde bulundu. Tohum, tohumculuk sektörü ve TÜRKTOB hakkında bilgileri içeren dokümanlarımıza yoğun ilgi gösteren ziyaretçilerimize teşekkür ediyoruz.



HASYURT TARIM FUARI'NDA SEKTÖRÜMÜZÜ TEMSİL ETTİK



TÜRKTOB ve alt birlikleri bu yıl 26'ncısı düzenlenen Hasyurt Tarım Fuarı'na kurumsal standı ile katıldı. TÜRKTOB standında; tohum, fide, fidan, süs bitkileri, tohumculuk sektörü, sertifikalı tohum kullanımının önemi, tohumda doğru bilinen yanlışlar konularında bilgilendirici dokümanlar dağıtıldı.

TÜRKTOB yetkilileri başta üreticiler olmak üzere tüm ziyaretçilerin sorularını yanıtladı, TÜRKTOB ve alt birliklerinin tanıtımı yapıldı. İlgili gösteren tüm ziyaretçilerimize ve fuarın tüm katılımcılarına teşekkür ediyoruz.



AKCAN: "BİLİMİN IŞIĞINDA KOLEKTİF ÇALIŞMA BAŞARIMIZIN TEMELİDİR"



Türkiye Tohumculuk Endüstrisi Derneği (TÜRKTED) 25. Olağan Genel Kurulu Ankara'da yapıldı.

Genel Kurula TÜRKTOB ve Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği (SÜSBİR) Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Bitki İslahçıları Alt Birliği (BİSAB) Yönetim Kurulu Başkanı Selami Yazar, Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği (TSÜAB) ve Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Tohumcular Birliği (ECOSA) Yönetim Kurulu Başkanı Yıldırım Gençer, Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürü Dr. Metin Türker, Tohumculuk Daire Başkanı Sezgin Karadeniz, Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi Müdürü Şakir Berktaş ve ilgili diğer bürokratlar katıldı.



Genel Kurulun açılış konuşmasını TÜRKTED Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Mete Kömeağaç yaptı. Kömeağaç, Türk tohumculuğunun gelişiminde ve

günümüzdeki başarısında TÜRKTED'in çalışmalarının çok önemli bir yeri olduğunu kaydetti.

Türk tohumculuğunun Cumhuriyet döneminden günümüze kadar geçirdiği aşamaları anlatan Kömeağaç, kamu ve özel sektörün her zaman üzerine düşeni yaptığını söyledi. TÜRKTED'in tarihçesini ve uluslararası kurumlarda temsil süreçlerini de anlatan Kömeağaç, islah teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte hem yeni çeşitleri hem de teknolojinin kendisini üretip ihraç etmek için yoğun gayret gösterdiklerini ifade etti.

Tohumculuktaki gelişmelerin devam etmesi için Tarım ve Orman Bakanlığı başta olmak üzere devletin desteğinin şart olduğunu kaydeden Kömeağaç, tohumculuk desteklerinin artması gerektiğini vurguladı.

TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan ise TÜRKTED'in 38 yıl önce attığı tohumun, 2008 yılında kurulan TÜRKTOB ve alt birlikleri ile birlikte tohumculuk sektörünün kurumsallaşmasının temeli olduğunu söyledi.



TÜRKTOB Başkanı Akcan, **"Kolektif çalışma bizi her zaman başarıya götürmüştür. Biz tohumculuk sektörü olarak her zaman ve her koşulda üzerimize düşen görevi yerine getiriyoruz. Pandemi, küresel ısınma, kuraklık, deprem felaketi gibi üretimi aksatan pek çok durum tohumculuk sektörünün büyümesini durduramadı. Tarım ve Orman Bakanlığımızın tohumculuk sektörüne uyguladığı pozitif ayrımcılık ve verdiği desteklerin bu başarıda rolü büyüktür. Ancak tohumculuk sektörü de bunun hakkını en iyi şekilde vermiş, üretimde ve ihracatta rekorlar kırmıştır."** dedi.

2006 yılında yayımlanan Tohumculuk Kanunu'nun yenilenmesi gereken maddelerinin olduğunu aktaran Akcan, **"İstişare ve danışma kültürünü geliştirmeliyiz. Tarım ve Orman Bakanlığı yetkilileri ile daha sık ve sonuç alıcı toplantılar yapmalıyız."** ifadelerini kullandı.

Akcan, bitki islahçılarının kuraklığa dayanıklı çeşitler geliştirmek için yoğun gayret gösterdiğini, hem ülkemiz hem de dünya için yapılan bu çalışmaların da desteklenmesi gerektiğini kaydetti.

Tarımsal ürün dış ticaretinde ihracat kısıtlamalarını eleştiren Akcan, TÜRKTOB ve alt birlikleri tarafından deprem bölgesine ayni ve nakdi yardımlar yapıldığını söyledi.

TÜRKTED Genel Kurulu diğer protokol konuşmaları, sunumlar, resmî gündemin sürdürülmesi ve seçim süreci ile son buldu.

AKCAN: "TOPRAKLA BULUŞAMAYAN HER MİLLÎ TOHUMUN YERİNİ YABANCI SERMAYENİN ÇEŞİTLERİ DOLDURUR"



24 Şubat 2023 / Silivri - İstanbul

TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, Silivri Belediyesi tarafından düzenlenen 2023 Paket Millî Ayçiçek Tohumu Dağıtım Töreni'ne katıldı.

TÜRKTOB Başkanı Savaş Akcan, törende yaptığı konuşmaya deprem felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza rahmet, yaralılarımıza şifa, milletimize sabır dileyerek başladı. TÜRKTOB olarak yaraların sarılması ve bölgedeki hayatın normale dönmesi için ellerinden geleni yapmaya devam edeceklerini söyleyen Akcan, **"Sağduyu, birlik ve beraberlik içinde güçlü Türkiye olarak yolumuza devam edeceğiz."** dedi.

Akcan, millî ayçiçeği tohumlarının bölge çiftçisi ile buluşturulmasını, hasat edilen ürünlerin yağa dönüştürülmesini ve ihtiyacı olanlara ulaştırılmasını takdir edilmesi gereken bir proje olarak değerlendirdikten ve Silivri Belediyesine teşekkür ettikten sonra projenin temelini millî tohumculuk olduğunu kaydetti.

Akcan özetle şöyle konuştu; **"Bitki ıslahçısı arkadaşlarımız en verimli ve kaliteli tohumları geliştirmek için çalışırlar ve en iyi sonucu alırlar. Ancak bu tohumlar, siz değerli çiftçilerimizle dolayısıyla toprakla buluşup ürün hâline geldiğinde kıymet teşkil eder. Geliştirilen yeni çeşitlerin; kavanozlarda,**

torbalarda, araştırma enstitülerinin depolarında durmasının hiç kimseye bir faydası yoktur. Böyle olduğunda tekeli sermayedarlığa dayanan uluslararası şirketler, maddi güçlerini kullanarak arz - talep dengesi dışında piyasada baskın hâle gelirler. Bu nedenle toprakla buluşamayan her millî çeşidin yerini yabancı sermayenin çeşitleri doldurur.

Uluslararası firmalar bu yıl Türkiye'nin yeteri kadar millî tohum satan kuruluşu olan Tarım Kredi Kooperatiflerine doğrudan tohum satmadı. Tarım Kredi Kooperatiflerini kendi alt bayilerine yönlendirdi. Bu %15-20'lik bir fiyat artışı anlamına geliyordu. Tarım Kredi Kooperatifleri de doğru olanı yaptı; belki 1-2 senelik riski göze alarak, araştırma enstitüleri ile birlikte millî çeşitlerin piyasada daha çok yer alması için çalışmaya başladı.

Bu örnek, tohumun ulusal bağımsızlığımızın en önemli unsurlarından biri olduğunun belirgin göstergelerindedir.

Silivri Belediye Başkanı Sayın Volkan Yılmaz durumu görmüş ve bu proje ile millî tohumculuğumuza destek vermiştir. Kendisine teşekkür ediyor, tüm



Savaş Akcan

belediyelerimize örnek olmasını diliyoruz. Bu tohumlar kullanıldıkça firmalar daha çok üretecek. Bu süreç bizi 5 yıl içinde özellikle ayçiçeği, mısır, şeker pancarı ve patates ürünlerinin tohumluklarında %100 millî üretime götürecektir.

Bu konuda çiftçilerimizin desteğini istiyoruz. Çiftçilerimiz ikinci yıl da aynı millî tohumu kullandıkları zaman biz bu işi başarmış olacağız.

Silivri Belediyesi, Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü, Trakya Kalkınma Ajansı, Tekirdağ Tarım İl Müdürlüğü ve Trakya Tohumcular Derneğinin bu örnek projesi ve benzeri millî tohumculuk çalışmaları basın da desteği ile ülke sathına yayılmalıdır.

Deprem bölgesi, üretimin %30'unun gerçekleştirildiği bir coğrafya. Tüm depremzedelerin yaraları hızla sarılırken aynı anda tarımsal üretimin sürekliliğini sağlayacak önlemler hızlandırılarak hayata geçmeli. Ama bizler de bu süreçte bir karış tarım alanını bile boş bırakmadan en iyi şekilde değerlendirmeliyiz."



Dağıtım töreninde konuşan Silivri Belediye Başkanı Volkan Yılmaz ise, **"Silivri Belediyesi olarak bu projede en büyük paydaş olmayı hedefledik. Ama Trakya Kalkınma Ajansının, Trakya Tohumcular Derneğinin ve Sarı Tohumculuğun da buradaki çabası yadsınamaz. Projede daha çok rol almak adına 1.200 dönüm arazimize ayçiçeği tohumu ektik. 'Başkanım 1.200 dönüm arazide macera aramayımlım. 100 dönüm ekelim. Bir kısmını ekelim.' diyenler oldu. Biz de 'Hayır, 1.200 dönümün tamamına Türk tohumu ekilecek, bu toprakların tamamı Türk tohumculuğuna hizmet edecek.' dedik. Hasatta sıkıştığımız yağlarla yaklaşık 15.000 teneke yağ elde etmiş olduk. Bu yağlarımızı da her yıl olduğu gibi önce çiftçilerimizle sonra ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızla paylaşacağız. Türk tohumunu desteklemek amacıyla yaptığımız çalışmaların sonucu olan bu projenin maddi değeri tabii ki önemli ama bunun manevi değeri ve Türk tohumculuğuna verdiği katkı bence paha biçilmez."** dedi.

Törende konuşan Trakya Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Mahmut Şahin, **"Tohumun ekilmesinden paketlenmesine kadar Türk mühendislerin, çiftçilerin ve kurumların yer aldığı bir çalışma oldu. Tohumlarımız diğer rakipleriyle arasında fark oluşturarak çok güzel netice verdi. İnşallah önümüzdeki dönemde yabancıların tohumculuktaki hegemonyasını kırarak tohumda bağımsızlığımızı ilan etmek istiyoruz. Bu başarıyı el birliğiyle sağladık."** ifadelerini kullandı.

Trakya Tohumcular Derneği Başkanı İbrahim Toruk ise, **"Yerli ayçiçeği çalışmalarımızda daha önce de birkaç denememiz olmuştu. Ancak daha önce arkamızda bir Volkan Yılmaz olmadığı için denemelerimizde başarısız olduk. Bu çeşidimizin ilk denemesini Silivri'deki Tarımsal Üretim Araştırma Merkezimizde (TÜRAM) gerçekleştirdik. Ayrıca Tekirdağ ve Keşan'da da denemeler yaptık. Gördük ki ayçiçeği tohumumuz her konuda rakipleri ile rekabet edebilir durumda. Hem ülkemizde hem de yurt dışında yoğun olarak çeşitlerimizi üretmeye devam edeceğiz. Başkanımız Volkan Yılmaz olmasaydı bu iş olmazdı. Onun için huzurlarınızda kendisine teşekkür ediyorum."** dedi.

TÜRKTOB BAŞKANI SAVAŞ AKCAN: "TOHUMCULUKTA İLK 10 ÜLKEDEN BİRİYİZ"

TÜRKTOB Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, "Sürdürülebilir Gelecek için İklim - Su - Tarım Buluşması"nda "Sürdürülebilir Gelecek için Tohum" başlıklı konuşma yaptı.

Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (İklimBU) ve AGRO TV'nin iş birliği ile 28 Nisan 2023'te düzenlenen ve naklen yayımlanan organizasyonda konuşan TÜRKTOB Başkanı Savaş Akcan özetle şu mesajları verdi:

"Bilim bize, yerel çeşitlerimizi koruyup sahip çıkmamızı söylüyor. Biz de bu doğrultuda 5 yıldır 400 kadar yerel çeşidimizi doğadan temin edip Gen Bankamıza kazandırdık. Bilim bize, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinden olan kuraklığa karşı dayanıklı çeşitler geliştirin diyor. Bitki İslahçıları Alt Birliğimizin (BİSAB) üyeleri, son 10 yıldır kuraklığa ve sıcak iklime dayanıklı yerli ve milli çeşitleri geliştirip toprakla buluşturmak için büyük gayret gösteriyor, ciddi AR-GE çalışmaları yürütüyor.

Bilim bize, fide ve fidanda Türk çiftçisinin ihtiyaçlarını yerli ve millî olarak temin edin diyor. Fidan Üreticileri Alt Birliğimiz (FÜAB) ve Fide Üreticileri Alt Birliğimiz (FİDEBİRLİK) ile ülkemizin tüm fide ve fidan ihtiyacını ülke topraklarımızdan sağlamak için çabalıyoruz ve bunu sağlamış durumdayız.

Bilim bize, çok kirlettiğimiz için dünyayı temizlememiz gerektiğini söylüyor. Bunun için de Süs Bitkisi Üreticileri Alt Birliğimizin (SÜSBİR) üyeleri daha çok süs bitkisi fidanı üreterek dünya yüzeyinde daha geniş karbon yatakları oluşturulmasına katkı sağlıyor.

Bilim bize, stratejik ürün olan tohum gruplarını kesinlikle dışarıya bağımlı olmadan kendi öz kaynaklarımızla, kendi gücümüzle üretip kullanmamız gerektiğini söylemekte. Örneğin buğday tohumunu üretmeyip dışarıya bağımlı olursak ilerleyen süreçte sürdürülebilirlik kavramının dışına çıkmış oluruz. Çünkü gıdayı kontrol eden; geleceği, dünyayı kontrol eder.

Bizler, temel ihtiyaç ürünlerinde tamamen yerli ve milli üretimle şu anda hiçbir ülkeye bağımlı olmadan kendi tohumlarımıza sahibiz.

Böyle olmadığına yönelik yanlış bir algı var.

Muhtemelen Türkiye tohumculuğunun dışarıya bağımlı olduğu yalanını çok duydunuz.

160 milyon dolarlık ithalat, 245 milyon dolarlık ih-



Savaş Akcan

racat yapan bir sektörüz. İhracatı ithalatından fazla olan bir sektörün dışa bağımlı olduğunu söylemek mantıkla bağdaşmamaktadır.

Verimli üretim yapmak için Türk çiftçisinin eğitime, yeni metotlara, kıymetli tohuma ihtiyacımız olduğunu bildiğimiz için Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliğimiz (TSÜAB), Tohum Dağıtıcıları Alt Birliğimiz (TODAB), Tohum Yetiştiricileri Alt Birliğimiz (TYAB), kaliteli tohumları uygun zamanda, uygun fiyatta ülkemizin her köşesine ulaştırmak için çalışmalarını devam ettirmekte ve bir metrekaare toprağı tohumuz bırakmamak için çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

1900'lü yıllarda tohumculuk çalışmalarına başlayan gelişmiş ülkeleri göz önüne alırsak, ilk 1980'lerde özel sektör tohumculuk çalışmalarına başlayan bir ülke olarak bu başarılarla son 40 yılda ulaştık.

TOHUMCULUKTA İLK 10 ÜLKEDEN BİRİYİZ

Tohumculukta dünyanın ilk 10 ülkesinden birisiyiz. Bunu özel sektörün; inancı, gayreti, bilime verdiği değer ile başarmış durumdayız. Ülke bazında planlamadaki eksiklikleri, bizi besleyen bu topraklar için özel sektör olarak gidermeye çalışıyoruz. Bu toprakların hepimizi doyurduğunun farkında olarak işimizi yapmaya gayret ediyoruz. Pandemi bize gösterdi ki tarım, beslenme, gıda çok önemli. Bu gerçeği pandeminin etkisi geçince çok çabuk unuttuk.

Gıdanın, gıdasızlığın unutulmamasını, sürdürülebilirlik kavramı içerisinde tarımın çok çok önemli olduğunu bir kez daha hatırlatmak isterim."

YERLİ VE MİLLÎ ÇEŞİTLERİN TEDARİKİ YAYGINLAŞTIRILMALI



23 Ocak 2023 / Ankara

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Köksal Kacır ile Yönetim Kurulu Başkan vekilleri Ahmet Ersoy ve Musa Takımcı, TÜRKTOB'u ziyaret etti.

TÜRKTOB ve Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği (SÜSBİR) Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan, Tohum Dağıtıcıları Alt Birliği (TODAB) Yönetim Kurulu Başkanı ve TÜRKTOB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Aykut Hacıoğlu, Fide Üreticileri Alt Birliği (FİDEBİRLİK) Yönetim Kurulu Başkanı ve

TÜRKTOB Yönetim Kurulu Üyesi M. Kayhan Yıldırım ve Fidan Üreticileri Alt Birliği (FÜAB) Yönetim Kurulu Başkanı ve TÜRKTOB Yönetim Kurulu Üyesi Hurşit Nallı'nın katıldığı toplantıda tohumluk ticaretinin güncel konuları görüşüldü.

Toplantıda yerli ve millî; tohum, fide, fidan ve süs bitkileri çeşitlerinin kullanımının artması ve çiftçilerin bu millî çeşitlere daha yaygın bir tedarik ağıyla uygun koşullarda ulaşabilmesi için iki kurumun iş birliğinde yapılacak çalışmalar gündeme geldi.



TÜRKİYE MİLLÎ BOTANİK BAHÇESİ

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜĞÜ
AVRUPA'NIN İKİNCİSİ



T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
TÜRKİYE MİLLÎ BOTANİK BAHÇESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Günümüzde nüfus artışı ile birlikte kentleşme ve sanayileşme, yaşanan hızlı teknolojik dönüşüm özellikle kentler ve yakın çevrelerdeki doğal ve yarı doğal alanlarında baskıyı artırmaktadır. Bunun sonucu olarak da ekosistemler zarar görmekte, gelecek nesillere aktarılması gereken en büyük değerlerden olan biyolojik çeşitliliğimiz maalesef azalmaktadır.

Bunun yanında kırsal alanlarda yeni tarım alanları kazanmak için mera ve ormanların tahrip edilmesi, ormansızlaşma, ekonomik değeri yüksek türlerin bilinçsizce toplanması bitkisel biyolojik çeşitliliği tehdit eden diğer önemli faktörler olarak sıralanabilir.

Bu çalışma ile biyolojik çeşitliliğin korunmasında önemli bir yeri olan botanik bahçelerinin özellikle kentsel biyoçeşitliliğe olan katkılarına değinilmeye çalışılacaktır.

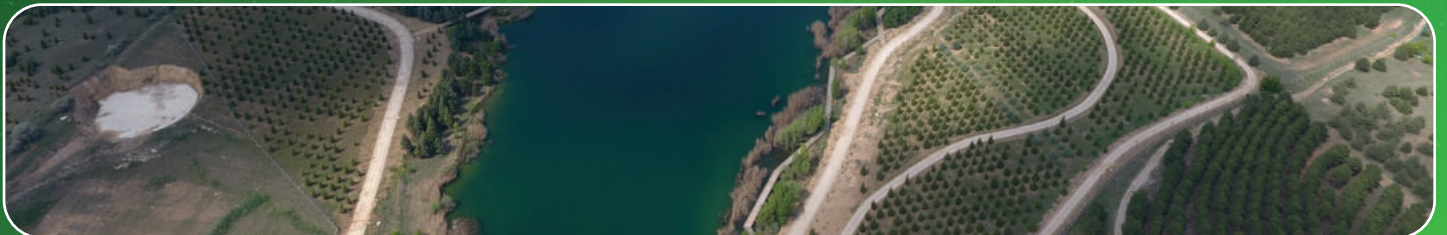
Botanik bahçeleri botanik, biyoçeşitlilik ve peyzaj alanlarında faaliyet yürüten araştırma geliştirme (AR-GE) kuruluşlarıdır. Diğer parkların yalnızca 1 işlevi (rekreasyon) varken botanik bahçelerinin 4 işlevi (AR-GE, eğitim, koleksiyon, rekreasyon) bulunmaktadır.

Türkiye Millî Botanik Bahçesi Müdürlüğü (TMBB) Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü (TAGEM) bünyesinde, 8 Haziran 2011'de kurulmuş, 2018 yılında faaliyete geçmiştir.



TMBB'nin sahip olduğu uluslararası akreditasyon özellikleri şunlardır:

- Halka yönelik özellikler, biyoçeşitlilik ile alakalı sanatsal ve kültürel etkinlikler.
- Araştırmaya yönelik özellik ve olanaklar.
- Bitki koleksiyonlarının varlık ve zenginliği.
- Eğitim programları.
- Koruma programları.
- Peyzaj araştırma programları.
- Bitki biyolojisi araştırma programları.



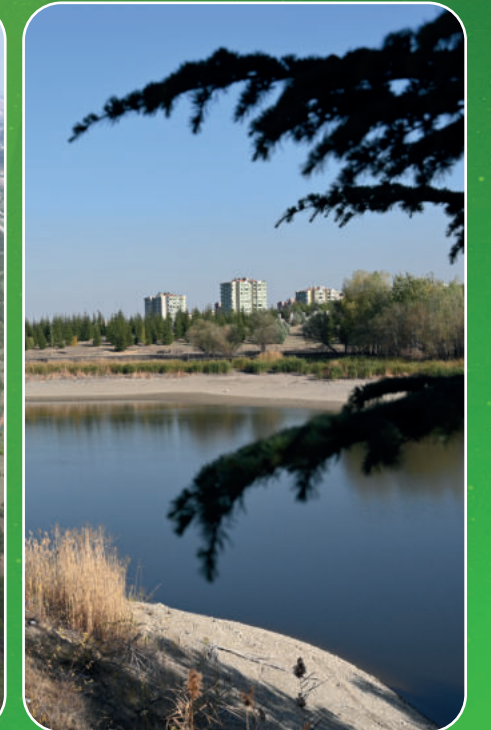
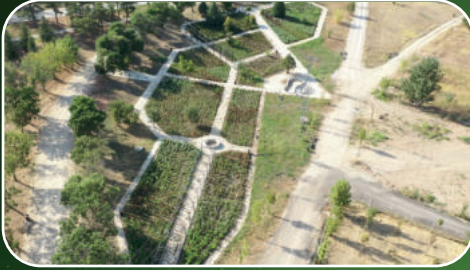
TMBB'nin çalışma alanları:

- Gezilebilir botanik bahçesi oluşturmak ve halkın kullanımına sunmak.
- Bitki biyoçeşitlilik araştırmaları yapmak, ekonomiye kazandırmak.
- Bitki biyoçeşitliliği toplamak, korumak, peyzaj olarak değerlendirmek.
- Bilimsel ve kültürel etkinlikler düzenlemek. • Biyoçeşitlilikle ilgili eğitimler vermek ve yayın yapmak.



TMBB'nin alan özellikleri:

- Sahasında 2 adet gölet başta olmak üzere koruluk, ormanlık alanlar, nitelikli endemik bitkilerin oluşturduğu bahçeler, vadiler ve seyir terasları ile yürüyüş ve bisiklet parkurları bulunmaktadır.
- Türkiye Millî Botanik Bahçesi 2.000 dekar alanı ile Türkiye'nin en büyük, Avrupa'nın 2. büyük botanik bahçesidir.
- Toplam kapalı alanı 74.390 m²'dir.
- Türkiye Millî Botanik Bahçesi'nin, mekânsal planlama ve binaların tasarlanmasında yurt dışı botanik bahçesi örnekleri dikkate alınmıştır.
- Ankara'nın üç büyük üniversite yerleşim alanı arasındadır. • Mevcut hareketli topografyaya sahiptir.
- Su yüzeylerine sahiptir. • Mevcut bitki tür sayısı 1.500'ün üzerindedir.
- Bir botanik bahçesi içerisinde yapılabilecek tüm araştırma biotik ve abiotik unsurlarını ihtiva etmektedir.



TMBB'in bünyesinde; Yönetim Merkezi, Eğitim, Basın ve Halkla İlişkiler, Üretim ve İşletme, AR-GE Merkezi (biyoteknoloji, koleksiyon, herbaryum, peyzaj ve alan yönetimi) binaları yer almaktadır.

Bunun yanında; 80.000 m² alan içerisinde tam otomasyonlu poli-karbon ve gölgelendirme özellikli üretim seraları, uzman teknik personeliyle, üretim ve işletme faaliyetleri gerçekleştirmektedir.

Ayrıca biyoçeşitliliğin sergileneceği, sanatsal ve kültürel etkinliklerin gerçekleştirildiği "Galeri Botanik" binası bulunmaktadır.

Alanda planlanan 25 adet bahçeden 13 tanesi tamamlanmış ve halkın, bilim insanlarının ziyaretine hazır hâle getirilmiştir.



TMBB'nin bünyesinde:

- 3 milyon kapasiteli Millî Herbaryum binasında 71 farklı familyadan 2.500 herbaryum örneği bulunmaktadır.
- DNA-Doku Bankası'nda 70 familyadan yaklaşık 700 örnek doku muhafaza edilmektedir.
- Dijital veri tabanında 600'e yakın örnek kayıt altındadır.
- 65.000 kitap kapasiteli 100 kişilik bir kütüphane vardır.
- AR-GE faaliyetleri kapsamında ulusal ve uluslararası 41 proje yürütülmektedir.



2023 Vizyonu ve TMBB

- Ülkemizin sahip olduğu bitkisel zenginliğin bir bütün olarak ele alınabileceği ve temel bilimsel çalışmaların yürütülebileceği merkezi bir yapı oluşturulmuş olacaktır.
- TMBB, Türkiye'nin ilk "Yeşil Ar-Ge Üssü / Yeşil Araştırma Vadisi" olacak şekilde tasarlanmıştır.
- TMBB, ülkemizin biyolojik çeşitliliğinin sigortası olacak bir kurumdur.



Türkiye Millî Botanik Bahçesi bünyesinde bulunan merkezlerle, bitki çeşitliliğinin önemi ve değeri hakkında toplumsal bilinç ve farkındalık oluşturmak için ulusal ve uluslararası eğitsel, sosyal ve kültürel etkinlikler gerçekleştirilmektedir.

Türkiye Millî Botanik Bahçesi'nde biyoçeşitlilik odaklı AR-GE çalışmaları, konferans, seminer, sergi, gösteriler yapılmaktadır.

Türkiye Millî Botanik Bahçesi; biyoçeşitlilik, sürdürülebilirlik, çevre ve doğa koruma alanında yalnızca ülkemizin ihtiyacı değil uluslararası arenada karşılık bulacak konferans ve sempozyumlara ev sahipliği yapacak ölçekte bir kurumdur.



Şimdiye kadar gerçekleşen projelerden bazıları:

- "Geleceğe Nefes Projesi" kapsamında TAGEM iş birliği ile 14.11.2022 tarihinde Türkiye Millî Botanik Bahçesi kapsamında 500 adet ağaç (çam, sedir) dikilmiştir.
- Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları "Doğadaki Faydalı Bitki Hazineilerinin Keşfi" projesi (4004 TÜBİTAK) başarı ile gerçekleştirilmiştir.
- Millî Herbarium kurulmuştur. Millî Herbarium'da bugün itibarıyla 2.500'e yakın örnek bulunmaktadır.
- DNA ve Doku Bankası ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. Üniversitelerle iş birliği ile yürütülen projede bugün itibarıyla 753 adet doku, 249 adet saflığından emin olunan DNA vardır.
- Ülke biyoçeşitliliğinin tanıtımı ve rekreasyon alanının halkın ziyaretine açılması çalışmaları devam etmektedir.
- Eğitim faaliyetleri kapsamında 2022 yılında 269 öğrenciye eğitim verilmiştir. 2023 yılında da eğitim faaliyetleri devam etmektedir.
- Ankara'da yayılış gösteren endemik bitkilerin sergilenmesi çalışmaları devam etmektedir.
- "Dünya Ayçiçeği Koleksiyonu Bahçesi" projesi kapsamında Trakya Üniversitesinden 65 türe ait yabancı ayçiçeği tohumları getirilmiş ve bahçe kurulmuştur.
- Ankara Üniversitesi iş birliği ile Sulak Alanlar Çalıştayı ve Endemik Bitkiler Çalıştayı yapılmıştır.



Türkiye Tohumcular Birliği

8 Kasım 2006 tarih ve 26340 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu'na göre kurulmuştur.

Kanun'un Amacı:

Bitkisel üretimde verim ve kaliteyi yükseltmek, tohumluklara kalite güvencesi sağlamak, tohumluk üretimi ve ticareti ile ilgili düzenlemeleri yapmak ve tohumculuk sektörünün yeniden yapılandırılması ve geliştirilmesi için gerekli olan düzenlemeleri gerçekleştirmektir.



Bitki Islahçıları Alt Birliği

Adres: Fidanlık Mahallesi Adakale Sokak No.: 22/12 Kızılay / ANKARA
Telefon: 0312 433 30 65-66
Faks: 0312 433 30 06
Web: www.bisab.org.tr
E-mail: bisab@bisab.org.tr

Üye Sayısı

359



Fidan Üreticileri Alt Birliği

Adres: Ehlibeyt Mahallesi Tekstilciler Caddesi Libra Kule No.: 21/8 Balgat / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0312 472 20 14
Faks: 0312 472 81 15
Web: www.fuab.org.tr
E-mail: fuab@fuab.org.tr

953



Fide Üreticileri Alt Birliği

Adres: Aspendos Bulvarı No.: 37 Kat: 1 Daire: 6 ANTALYA
Telefon: 0242 312 25 05
Faks: 0242 311 28 31
Web: www.fidebirlik.org.tr
E-mail: info@fidebirlik.org.tr

224



Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği

Adres: Ehlibeyt Mahallesi Tekstilciler Caddesi Libra Kule No.: 21/5 Balgat / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0312 287 21 53 - 54
Faks: 0312 287 21 55
Web: www.susbir.org.tr
E-mail: susbir@susbir.org.tr

1011



Tohum Dağıtıcıları Alt Birliği

Adres: Ehlibeyt Mahallesi Tekstilciler Caddesi Libra Kule No.: 21 Kat: 3 Daire: 9/10 Balgat / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0312 418 1695-96 - 0 546 852 5852
Faks: 0312 418 1693 - 97
Web: www.todab.org.tr
E-mail: info@todab.org.tr

7.824



Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği

Adres: Ehlibeyt Mahallesi Tekstilciler Caddesi Libra Kule No.: 21 / Kat: 5 Balgat / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0312 419 35 31 - 21
Faks: 0312 419 35 39
Web: www.tsuab.org.tr
E-mail: tsuab@tsuab.org.tr

1.093



Tohum Yetiştiricileri Alt Birliği

Adres: Ehlibeyt Mahallesi Tekstilciler Caddesi Libra Kule No.: 21 / Kat: 10 Balgat / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0 312 442 39 66
Faks: 0 312 442 89 07
Web: www.tohum.org.tr
E-mail: tohum@tohum.org.tr

62.000

Üye sayıları Nisan 2023 itibarıyla güncellenmiştir.

TOPLAM
73.464

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI SADRI ŞENSOY FİDE ÜRETİMİNİ İNCELEDİ



T.C. Millî Eğitim Bakan Yardımcısı Sadri Şensoy ve beraberindeki heyet, Fide Üreticileri Alt Birliği (FİDEBİRLİK) Yönetim Kurulu Başkanı M. Kayhan Yıldırım eşliğinde Antalya'da bir fide işletmesini ziyaret etti. Yıldırım, Bakan Yardımcısı Şensoy'a fide üretiminin tüm aşamalarına ve fide sektörüne ilişkin bilgiler verdi ve FİDEBİRLİK'in projelerini anlattı. -16 Ocak 2023 / Antalya



FİDEBİRLİK BAŞKANI YILDIRIM'DAN ANTALYA GIDA KONTROL LABORATUVARI MÜDÜRLÜĞÜNE ZİYARET



FİDEBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanı M. Kayhan Yıldırım, Antalya Gıda Kontrol Laboratuvarı Müdürü Dr. Özlem Dağaşan'ı ziyaret etti. Müdür Yardımcısı Dr. Asuman Göncü Sürü'nün de hazır bulunduğu ziyaret sırasında sebze ve çilek fideciliği başta olmak üzere tarım sektörüne ilişkin istişarelerde bulunuldu.

Yıldırım, FİDEBİRLİK'in projeleri hakkında bilgilendirme yaptı ve iki kurum arasında ortak AR-GE ve proje faaliyetleri konularında iş birliği protokolünün hazırlanması kararlaştırıldı.

- 20 Mart 2023 / Antalya

FİDEBİRLİK HATAY'DAKİ ÖĞRENCİLERİMİZ İÇİN MEYVE YARDIMI YAPTI



FİDEBİRLİK, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerden etkilenen 11 ilimizde hayatı olumsuz etkileyen şartların ortadan kaldırılması adına, afetin ilk anından itibaren alarm durumuna geçti. FİDEBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanı M. Kayhan Yıldırım, 18 Mart 2023 tarihinde bölgeye giderek Adıyaman başta

olmak üzere çeşitli illerimizi ziyaret etti ve yerinde tespitlerde bulundu.

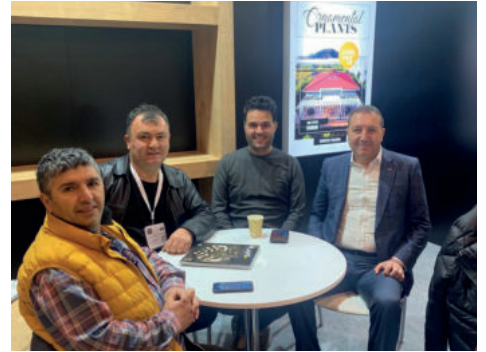
Tespit çalışmalarının ardından, T.C. Millî Eğitim Bakanlığı iş birliği ile depremde etkilenen afetzede çocuklarımız ve öğrencilerimiz için 28 Mart 2023 tarihinde 1 tır meyve Hatay ilimize sevk edildi.

SÜSBİR ÜYELERİ IPM TÜRKİYE STANDINDA BULUŞTU



Avrupa'nın en büyük uluslararası süs bitkileri fuarı IPM Essen, 24-27 Ocak 2023 tarihlerinde Almanya'da yapıldı. Süs bitkisi üreticilerinin buluşma noktası hâline gelen IPM Essen Fuarı'nda Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği (SÜSBİR) üyeleri, T.C. Ticaret Bakanlığı fuar desteği kap-

samında OAİB organizasyonu ile kurulan Türkiye standı çatısı altında firmalarını tanıttı. SÜSBİR Yönetim Kurulu üyeleri, Türkiye standında yer alan üyelerimizi ziyaret etti. Fuar boyunca Türkiye standı Türk ziyaretçilerin ve üyelerimizin buluşma noktası oldu.



ENA GENEL KURULU IPM ESSEN'DE YAPILDI



SÜSBİR'in üyesi olduğu Avrupa Fidanlıklar Birliğinin (ENA) Genel Kurulu 26 Ocak 2023 tarihinde yapıldı. Genel Kurula SÜSBİR'i temsilen Yönetim Kurulu Üyesi ve SÜSBİR ENA Temsilcisi Umut Sakarya katıldı. ENA Yaz Genel Kurulu bu yıl SÜSBİR ev sahipliğinde 25-28 Haziran 2023 tarihlerinde İstanbul'da yapılacak.



İZTO SÜS BİTKİLERİ ÇALIŞMA KOMİTESİ TOPLANTISI YAPILDI

İzmir Ticaret Odası (İZTO) Süs Bitkileri Çalışma Komitesinin dördüncü toplantısı, 23 Ocak 2023 tarihinde video konferans olarak düzenlendi. Toplantıya SÜSBİR adına Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet DüNDAR katıldı. Toplantının gündemini güncel sektör sorunları oluştururken, KDV'nin düşürülmesi ve mevzuat sorunlarının giderilmesi ise öne çıkan başlıklar oldu. Toplantı sonucunda; süs bitkileri sektöründe KDV'nin %8'e düşürülmesi konusunda T.C. Tarım

ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürü Dr. Mehmet Hasdemir ile görüşülmesi ve talebin gerekçelerinin ayrıntılı bir şekilde ifade edilmesi, görüşmenin ardından konuyla ilgili ihtiyaç duyulan kanun değişikliğinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı uhdesinde olması dolayısıyla T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığında randevu alınması ve T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde Süs Bitkileri Genel Müdürlüğü kurulması konusunda girişimlerin sürdürülmesi kararlaştırıldı.

AZERBAIJAN TARIM BAKANLIĞINDAN TSÜAB'A ZİYARET



Azerbaycan Tarım Bakanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürü Rashad Farajov ECOSA ve TSÜAB Başkanı Yıldırım Genç'er'i ziyaret etti.

ECOSA Genel Sekreteri Dr. Muhteşem Torun ve TSÜAB Genel Sekreteri Doç. Dr. Hamit Ayanoglu'nun da hazır bulunduğu görüşmede Bakü'de düzenlenmesi planlanan 8. ECOSA Tohumculuk Kongresi, iki ülke arasındaki tohum ticareti ve mevzuat uyumlulaştırma çalışmaları gibi konularda istişarelerde bulunuldu.

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİNDEN TSÜAB'A ZİYARET



Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Köksal Kacır ile Yönetim Kurulu Başkan vekilleri Ahmet Ersoy ve Musa Takımcı TSÜAB Yönetim Kurulu Başkanı Yıldırım Genç'er'i ziyaret etti. TSÜAB Genel Sekreteri Doç. Dr. Hamit Ayanoglu'nun eşlik ettiği görüşmede tohumculuk sektörüne yönelik güncel konular görüşüldü.

**YÜKSEK LİSANS ve DOKTORA ÖĞRENCİLERİNE
TOHUMCULUKLA İLGİLİ TEZ KONULARINDA
BURS İMKANI**



Başvuru Tarihleri;
Bahar Dönemi 1 Mart - 30 Nisan / Güz Dönemi 1 Eylül - 31 Ekim

2023 YILI - YÜKSEK LİSANS ve DOKTORA BURS U İÇİN ÖNCELİKLİ KONULAR

- Kurağa ve zararlı organizmalara dayanıklı çeşit ıslahı başta olmak üzere tohumculuğa özel Ar-Ge faaliyetleri,
- Tohum sağlığı ve tohumla taşınan hastalıkların teşhisi uygulamaları,
- Tohum teknolojileri,
- Tohumculukta moleküler tekniklerin kullanımı ve yeni ıslah yöntemleri,
- Sektörün rekabetçilik yapısının analizi,
- Türkiye’de tohumculuk sektörünün genel yapısı, üretim ve pazarlama stratejileri,
- Tohumculuk alanında tarım 4.0 kapsamında yapay zekâ destekli uygulamalar, bilgi teknolojilerinin kullanımı ile veri toplama vb. konularındaki çalışmalar.

Bursiyerlerde Aranılan Şartlar:

- Yüksek Lisans/Doktora eğitimini Türkiye’de bulunan bir eğitim kurumunda yapıyor olmak,
- T.C. vatandaşı ve/veya Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (ECO) üyesi devletlerin (Afganistan, Azerbaycan, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Pakistan, Tacikistan, Türkiye, Türkmenistan ve Özbekistan) vatandaşı olmak,
- Yüksek Lisans/Doktora tez konusu ilgili Fen Bilimleri Enstitüsü tarafından kabul edilmiş ve ders almaya başlamış olmak,
- Tezli Yüksek Lisans yapıyor olmak.

- * Bursun; TSÜAB tarafından belirtilen öncelikli konularda yapılan Yüksek Lisans/Doktora çalışmalarına verilmesi esastır.
- * Burs verilmesinde Doktora öğrencileri önceliklidir.
- * Diğer başvuru koşulları ve detaylar için www.tsuab.org.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.



KAHRAMANMARAŞ VE KAYSERİ MİLLETVEKİLLERİNDEN TYAB'A ZİYARET



Kahramanmaraş Milletvekili Celalettin Güvenç ve Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel Tohum Yetiştiricileri Alt Birliğini (TYAB) ziyaret etti. Görüşmede milletvekillerine, TYAB ve faaliyetleri ile tohumculuk sektörü hakkında geniş bilgiler verildi.
-18.01.2023

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ TYAB'I ZİYARET ETTİ



Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Köksal Kacırcı ile Yönetim Kurulu Başkan vekilleri Ahmet Ersoy ve Musa Takımcı TYAB'ı ziyaret etti. Ziyaret kapsamında tohum üretim ve tedarik sistemi, tohum pazarlama sistemi hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.
-23 Ocak 2023

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ TARIM VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI VE BERABERİNDEKİ HEYET TYAB'I ZİYARET ETTİ



Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanı Dursun Oğuz, beraberindeki heyet ile TYAB'ı ziyaret etti. Görüşmede TYAB Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Ömer Güler Bakan Oğuz'a, Türkiye tohumculuğunun yıllar içerisinde kazandığı ivme, mevcut durum ve TYAB'ın faaliyetleri hakkında bilgiler verdi.

Başkan Güler, **"Ülkemizin tohumculuğunun başarısında, Cumhurbaşkanımız önderliğinde, Bakanlığımız nezdinde oluşturulan politikalarla birlikte özel sektörümüzün azim ve gayretleri vardır. Türk tohumculuk ve tarım sektörünün mevcut başarısı, gıdada ve tohumda kendine yeterliliği, ihracat hedefleri "Tarımda Türkiye Yüzyılı"na hazır olduğumuzun ifadesidir.**

2008 yılından bu yana Birliğimize kayıtlı 72 ilden 62.000 tohum yetiştiricisi ile ülkemizin tohumculuğunun gelişimine katkı sağlayan Birliğimiz tohumculuğa ihracatta da katkı sağlamaktadır.

Geleneksel olarak düzenlediğimiz çalıştaylar ve uygulamalı çiftçi eğitimlerimiz ile vizyon aşılamanın yanı sıra, çiftçilerimizin bilgi ve teknolojiyi birleştirerek doğru ve kazançlı bir üretim yapabilmelerini hedefliyoruz." dedi.

KKTC Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanı Dursun Oğuz ise; ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirerek, karşılıklı iş birlikteliklerinin her iki ülke için bir yatırım fırsatı olabileceğini ifade etti. Bakan Oğuz, **"Tohumun kalitesinin yükselmesi ve toprak verimliliği için çalışmaların giderek artırılması gerekmekte ve kuraklığa dayanıklı, adaptasyonu yüksek çeşitler ile önümüzdeki yıllara hazırlıklı olmalıyız."** ifadelerini kullandı.

Ziyaret sonunda, uygulamalı çiftçi eğitimlerinin geliştirilmesi ve bu kapsamda Kıbrıslı çiftçilerin eğitimi için de TYAB'ın organize edeceği bir program düzenlenmesi konusunda mutabık kalındı. -18.01.2023



TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI EĞİTİM VE YAYIN DAİRESİ BAŞKANI ÇOLAKOĞLU TYAB'I ZİYARET ETTİ



Tarım ve Orman Bakanlığı Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanı Dr. Bülent Kahraman Çolakoğlu TYAB'ı ziyaret etti. Görüşmede Çolakoğlu'na TYAB'ın çalışmaları ve "Uygulamalı Çiftçi Eğitim Projesi" hakkında geniş bilgiler verildi.
-25 Ocak 2023

TARMAKBİR YÖNETİM KURULU BAŞKANI ŞENOL ÖNAL TYAB'I ZİYARET ETTİ



Türk Tarım Alet ve Makinaları İmalatçıları Birliği (TARMAKBİR) Yönetim Kurulu Başkanı Şenol Önal TYAB'ı ziyaret etti. Görüşmede iki kurumun eğitim konusunda yaptığı iş birlikleri gündeme geldi.
-07 MART 2023

UYGULAMALI ÇİFTÇİ EĞİTİMLERİ



Tarım ve Orman Bakanlığı ve TYAB koordinasyonu ile TARMAKBİR iş birliğinde düzenlenen uygulamalı çiftçi eğitimleri 16.01.2023 tarihinden itibaren belirli tarihler aralığında Tarım ve Orman Bakanlığı eğitim merkezlerinde başladı. Uygulamalı çiftçi eğitimleriyle Türk çiftçisinin; dünya çiftçisi ile rekabet edebilmesi, işletme yönetimi ve ürün planlaması, mazot tasarrufu, gübreleme yapabilmesi, ilaç ve toprak işleme tekniklerini, gelişmiş navigasyon sistemlerini ve tarımsal amaçlı drone kullanımını profesyonelce yapabilmesi hedeflendi.



Bu eğitimler ile:

- Modern teknolojiler ile çiftçilerimizi buluşturarak yeni nesil tarım teknolojilerinin kullanılmasını benimsetmek,
- Bilinçli üretim yapmaya teşvik etmek,
- Vizyon aşılıyarak tarıma olan bakış açılarını genişletmek,
- Toprak, su ve enerji kaynaklarının verimli kullanımını sağlamak,
- Çiftçilere gelirlerini ve yaşam kalitelerini arttırmanın yollarını göstermek,
- Gençlerin tarıma bakışları ve çiftçilik algılarını iyileştirerek tarımsal kalkınmayı hızlandırmak amaçlandı.



Uygulamalı çiftçi eğitimleri Aydın'ın Söke İlçesinde ve İzmir'in Menemen ilçesinde ocak ve şubat aylarında başarıyla tamamlanmış olup; yaklaşık 5 gün süren eğitimlerde önce teorik bilgiler verildi, ardından sahada uygulama yapıldı. Eğitime dâhil olan katılımcılara kurs bitirme belgeleri Bitkisel Üretim Genel Müdürü Dr. Mehmet Hasdemir'in katılımlarıyla gerçekleştirilen kapanış programında verildi. Adana ve Şanlıurfa'da gerçekleştirilecek eğitimler ise deprem felaketi nedeniyle ertelendi.

Tarım Sözlüğü

Haşa: Çırcırdan çıkan pamukları preselere taşımak için kullanılan büyük çuval.

Haşerat: Böcekler.

Haşere: Böcek.

Haşhaş (*Papaver somniferum*): Kök teşkilatı dik ve kuvvetli, sakı 80-150 santime kadar boylanan, yaprakları uzunca ve kenarları dişli, sakı kaplamış vaziyette ve mavimtrak yeşil renkte, çiçekleri beyaz, menekşe, kırmızı renkte, yağlı taneleri çok küçük, beyaz, mavi, siyah ve sarı renklerde, olgunlaşmamış meyvelerin kurutulmuş sütünde en mühimleri morfin, kodein, thebain, papaverin ve laudonin olan 20 muhtelif afyon alkaloidini ihtiva eden, bu sebeple uyuşturucu ve narkotik tesirleri bulunan, tohumundan yağ istihsal edilen, Papaveraceae familyasından yıllık bitkiler.

Haşhaş yağı: Kuruyan yağlar grubundan olup haşhaş tohumundan çıkarılan, beyaz veya hafif altın sarısı renginde, kokusuz, hoş lezzetli, yemeklikte, vernik imalinde, sabunculukta ve ince boyacılıkta kullanılan bir yağ.

Haşış: Hint kenevirinden çıkarılan esrar maddesinin bir adı.

Hatmi (*Althaea officinalis*): Kök ve yapraklarında hılam bulunan, aynı zamanda süs bitkisi olarak yetiştirilen, Malvaceae familyasına bağlı bitkiler.

Hava: (1) Yeryüzünü kaplayan ve bütün canlılarla bitkilerin solunumuna yarayan, renksiz, kokusuz gaz karışımı, **(2)** Meteor bakımından ortalığın hâli.

Hava basıncı: Yer çekiminin etkisiyle ilgili olarak havanın belirli yüzey üzerine yaptığı baskı.

Havaciva otu (*Alkanna tinctoria*): Köklerinden kırmızı bir boya elde edilen, *Borraginaceae* familyasına bağlı bitkiler.

Hava fotoğrafı etüdü: Bir sahanın uçakla alınmış hava fotoğraflarını incelemek suretiyle yapılan araştırma metodu.

Hava kapasitesi: Toprak tarla kapasitesinde iken toprakta mevcut hava miktarı.

Hava kütlesi: Sıcak ve rutubetli geniş bir saha üzerinde homojen bir durum gösteren, büyük, durgun hava kitlesi.

Havanın nemliliği: Havada bulunan su buharı.

Hava siltometresi: Bir hava akımı vasıtasıyla bir sediman numunesini farklı büyüklükteki zerrelere ayıran ve bu zerrelere hacim veya ağırlık olarak ölçen alet.

Hava payı: Kanal ve tesislerin en üst noktalarıyla azami su seviyesi arasında kalan dik mesafe.

Hava tahmini: Belli bir süre için havanın ne durumda olabileceğini kestirme işi.

Havıcan: *Zencefilgillerden*, aynı adla anılan kök sapları baharat olarak kullanılan güzel kokulu bir bitki.

Havuç (*Daucus carota*): *Maydanozgillerden*, koni biçimindeki etli kökü için sebze olarak yetiştirilen, iki yıllık otsu bir kültür bitkisi, yeregeçen.

Havuç böceği (*Bothynus gibbosus*): *Coleopteralardan*, 1.6 cm boyunda, ergini mısır ve kereviz saplarında, patates ve havuç köklerinde beslenen böcekler.

Havuç sineği (*Psila rosae*): *Dipteralardan*, 0.42 cm boyunda, ergini parlak siyah renkte, larvası havuç, kereviz, maydanoz, şalgam gibi bitkilerin kökleri üzerinde beslenen böcekler.

Havut: Deve semeri.

Havzai meyahiye: Kar ve yağmur sularının biriktiği bölge (su toplama havzası).

Havuz testi: Toprak infiltrasyonu, su emme ve ihtiva ettikleri tuzlarının yıkanması için gerekli su miktarını tayin etmek üzere, arazide toprak seddelerle çavrilan havuz tesisi suretiyle yapılan test.

Hayt (*Filament*): Çiçekte erkeklik uzuvlarının iplik veya şeritvari yahut da bölünmüş hâldeki kısmı.

Hayvan: (1) Canlı yaratık. **(2)** İnsandan başka canlı yaratık.

Hayvanat: Hayvanlar.

Hayvanat bahçesi: Yerli ya da başka ülkelerden getirilmiş çeşitli hayvanların; bakım, görme, öğretme, bilimsel araştırma işlerinde faydalanılmak üzere saklandığı, bakıldığı, üretildiği büyük bahçe.

Hayvan baklası (*Vicia faba minor*): 1-1.5 m boylanan, taneleri muhtelif renkte, yuvarlak, beyzi ve adi bakladan daha küçük bir bakla çeşidi.

Hayvan coğrafyası: Hayvanların yeryüzündeki dağılışı ve yayılışını, bunların yaşadıkları yere uymalarını, hayvan topluluklarını, hayvan bölgelerini araştıran, inceleyen bir coğrafya kolu.

Hayvan pancarı (*Beta vulgaris*): Hayvan yemi olarak yetiştirilen bir pancar çeşidi.

Hazım: Sindirme, sindirim.

Haziran böceği (*Amphimallus solstitialis*): Esmer renkli, 15-17 mm boyunda, bitkilerin yaprak, başak ve köklerinde zararlar yapan böcekler.

Hecin: Hızlı koşan bir deve cinsi.

Hedera: *Duvarsarmaşığıgiller* familyasına bağlı, 2 türü olan bitki cinsi.

Hedera colchia: Türkiye'de kuzey dağ ormanlarında çok bulunan bir duvar sarmaşığı türü.

Hektar (ha): Değeri 10.000 metrekare olan yüzey ölçüsü.

Hektogram (hg): Değeri 1/10 kg olan ağırlık ölçüsü.



Kurban Bayramı'mız
Mübarek Olsun



TÜRKTOB
TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ



TÜRKTOB

TÜRKİYE TOHUMCULAR BİRLİĞİ

Ocak - Mart 2023 Yıl: 13 Sayı: 43

DERGİSİ

BAŞIMIZ

SAĞ OLSUN

TÜRKİYE'M

